

РЕШЕНИЕ

№ 158

гр. София, 16.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Иво Дачев

Членове: Мария Георгиева
Асен Воденичаров

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Иво Дачев Въззивно гражданско дело № 20231000502600 по описа за 2023 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258-273 от ГПК.

С решение № 3701 от 06.07.2023 г., постановено по гр. д. № 11265/2022 г. на СГС, ГО 21-ви състав, са отхвърлени като неоснователни предявените от М. А. С. срещу „Метрополитен“ ЕАД осъдителни искове с правно основание чл.50, изр.1 вр. чл.45, ал.1 от ЗЗД, за заплащане на обезщетение в размер на 30 000 лева за неимуществените вреди и 1 770 лева - имуществени вреди, причинени от счупване на лява бедрена кост в горния и край (пертрохантерна фрактура), претърпяно на 01.05.2019 г. в гр. София при падане на площадката при опит за влизане през изходната врата пред вестибюл 2 на метростанция „Акад. Александър Теодоров-Балан“, ведно със законната лихва върху сумата от 30 000 лева от 01.05.2019 г. и върху сумата от 1 770 лева от 07.05.2019 г. да окончателното изплащане.

Недоволна от решението е останала ищцата М. С., която в срока по чл.

259, ал. 1 от ГПК го обжалва с оплаквания за неправилност поради нарушение на материалния закон, на съществени процесуални правила и необоснованост. Поддържа, че първоначално при докладване на делото искът □ е бил квалифициран като такъв по чл.49 от ЗЗД, но впоследствие съдът се произнесъл по иск с правно основание чл. 50 от ЗЗД. Счита, че не е допринесла за настъпване на вредата, влизайки през врата с надпис „не е вход“, доколкото вратите са били оборудвани със сензори за отваряне и от двете си страни, поради което влизането □ през изхода не би могло да е в причинна връзка с настъпилото събитие. Излага подробни съображения за основателността на исковите претенции, които, с оглед претърпените от нея болки и страдания, следва да бъдат уважени в цялост.

Въззиваемата страна „Метрополитен“ ЕАД в срока по чл.263, ал.1 от ГПК оспорва жалбата. Моли решението да бъде потвърдено.

Според уредените в чл. 269 от ГПК правомощия, въззивният съд се произнася служебно по валидността на цялото решение, по допустимостта - само в обжалваната му част, а относно проверката на правилността му той е ограничен от посоченото в жалбата. При така очертаните правомощия, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства по делото, Апелативен съд - София намира следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 49 от ЗЗД и с предмет – осъждане на ответника „Метрополитен“ ЕАД да заплати на ищцата М. А. С. обезщетения, съответно в размер на 30 000 лева за неимуществените вреди и в размер на 1 770 лева - за имуществените, причинени от травматично увреждане, изразяващо се в счупване на лява бедрена кост в горния и край (пертрохантерна фрактура), претърпяно на 01.05.2019 г. в гр. София при падане на ищцата на площадката пред изходната врата на вестибюл 2 на метростанция „Акад. Александър Теодоров-Балан“ при опит за влизане през изхода, ведно със законната лихва върху сумата от 30 000 лева от 01.05.2019 г. и върху сумата от 1 770 лева от 07.05.2019 г. да окончателното изплащане.

Настоящият въззивен състав намира, че правната квалификация на предявените иски следва да бъде определена в съответствие с постановките на Постановленията на Пленума на ВС № 17/1963 г. и № 4/1975 г. В т.2 на първия от посочените тълкувателни актове е прието, че ако вредите са

резултат на вещта без за самите тях да е отговорен възложителят на работата, отговорността е по чл. 50 от ЗЗД, а в т.3 на втория от тях е разяснено, че когато при използване на дадена вещ не са допуснати нарушения на предписани или общоприети правила за безопасност, отговорността за поправяне на вредите от вещта е по чл.50 от ЗЗД, а когато вредите произтичат от такива нарушения, отговорността е по чл.49 ЗЗД.

В конкретния случай с оглед направените уточнения от процесуалния представител на ищцата в проведеното пред въззивния съд открито съдебно заседание, че ответникът не е взел всички необходими мерки по поддържането на техническата изправност и правилното функциониране на системата на автоматизираната плъзгаща се врата на процесната метростанция, както и осигуряване на безопасното преминаване на пътниците през вратите на метростанцията, на които не са монтирани допълнителни сензори, които да „улавят“ движението на пътниците когато се движат косо спрямо вратата, следва да се приеме, че исковете са за ангажиране отговорността на възложителя на работата по чл. 49 от ЗЗД, а не на собственика за вреди от свойствата на самата вещ по чл. 50 от с.з. Вредата за ищцата по нейни твърдения е настъпила от неизпълнение на задълженията за осигуряване на безопасна експлоатация на монтираното на изхода пропускателно съоръжение, което не е уловило движението □ по коса траектория от външната страна на вратата и така е причинило травматичното увреждане с произтичащите от него последици. Отговорността по чл. 49 от ЗЗД е обективна, безвиновна, за чужди противоправни и виновни действия или бездействия и има обезпечително-гаранционна функция – така изрично т.6 от Постановление № 7/1959 г. на Пленума на ВС.

Независимо от дадената различна правна квалификация на предявените искове, от първоинстанционния съд в случая са разгледани всички елементи от особения правопораждащ правото на обезвреда фактически състав на непозволеното увреждане в хипотезата на чл. 49 от ЗЗД и предвид, че не са налице нарушения във връзка с възникването и упражняването на правото на иск, обжалваното решение не е процесуално недопустимо. Погрешното подвеждане на фактите под правната норма на чл. 50 от ЗЗД в случая не е довело и до неправилност на атакувания съдебен акт, тъй като крайният извод, че липсват предпоставките, обуславящи основателността на предявените искове, е правилен и се споделя и от въззивната инстанция.

От фактическа страна по делото не е спорно, а и от събраните в първоинстанционното производство писмени доказателства, вкл. Акт за злополука № 3/01.05.2019 г. на „Метрополитен“ ЕАД, от заключенията на комплексната компютърно-техническа експертиза, съдебно-техническата и съдебно-медицинската експертиза, от показанията на свидетеля Е. С., служител при ответното дружество на длъжност «Началник на метростанция», както и от възпроизведения в първоинстанционното производство видеозапис от инцидента се установява, че на 01.05.2019 г. във вестибюл 2 на метростанция „Акад. Александър Теодоров-Балан“ в гр. София ищцата М. С., след като обозначената с надпис «вход» врата не се отворила пред нея, се опитала да влезе през автоматичната стъклена врата, предназначена за изход от метростанцията, обозначена с надпис «не е вход», от където излизал човек. В момента, в който изцяло отворената врата обозначена с «не е вход» започнала да се затваря, ищцата продължила да се движи косо към нея и изнесла левия си крак през вратата, но съоръжението вместо да се отвори, продължило затварянето си и така се установил контакт между вратата и лявото стъпало на ищцата. При протягането тялото на ищцата залитнало и тя паднала, при което получила описаното от експерта по СМЕ и Епикризата увреждания - счупване на лявата бедрена кост в горния и край (пертрохантерна фрактура). Проведено е оперативно лечение, изразяващо се в открито наместване на счупването и фиксиране на фрагментите с интрамедуларен пирон и винтове. Счупването е причинило на ищцата затруднение на движенията на десен долен крайник за срок повече от 30 дни. При прегледа са установени оперативни белези и ограничен обем на движенията с траен характер. Макар възстановителният период да е приключил, според вещото лице-медик ищцата ще продължи да се придвижва с помощно средство – бастун, както и ще продължи да чувства болки при натоварване и смяна на времето. Периодични физиотерапевтични и рехабилитационни курсове ще поддържат по-добра функционалност на ставите и ще намалят болките от настъпващите дегенеративни промени в ставите.

Към датата на инцидента режимът на работа на вратите на вестибюл 2 на метростанция „Акад. Александър Теодоров-Балан“ е бил автоматичен – летен. Вратата е била оборудвана със сензори и от двете страни, които обхващат заложеното им пространство пред тях, с изключение на мъртвите

зони по периферията. Настройката на тези зони е зададена при първоначалното им монтиране, след което не следва да се променя. Вещото лице е констатирало, че съобразно начина на захождане на ищцата към вратата, сензорът не е могъл да регистрира движението □ и опита □ за влизане.

При тези данни настоящият състав споделя извода на първостепенния съд, че в случая вредите за ищцата са настъпили от нейното лично поведение, което не е съобразено с установените правила за експлоатация на вратите на метростанцията, а не от виновно и противоправно поведение на служители на ответника, на които е възложена работата по инсталиране и поддържане на безопасната експлоатация на поставените на входовете и изходите на метростанциите пропускателни стъклени автоматизирани съоръжения. Вредите на ищцата са причинени от самата ищца. Падането на тялото и счупването на крака на ищцата действително е станало след съприкосновение с вратата, монтирана от ответника, но причината за този резултат е поведението на самата ищца, която е опитала да влезе в станцията от изхода, вместо от входа. В изпълнение на задължението си да организира безопасното влизане и напускане на метростанцията, ответникът е създал организация на движението на пътничопотока, чието спазване е гаранция за здравето на хората, които ползват столичното метро. Именно нарушаването на така установените правила за влизане и излизане от метростанцията е причината за настъпване на вредите. От изложеното следва, че липсват два от елементите на неправомерното увреждане: противоправност и причинна връзка между действията на възложителя на работата и вредата. На първо място, не се установи противоправно деяние от страна на служители на ответното дружество, изразяващо се в действие или бездействие, което да нарушава правила и норми от правно или от техническо естество, съответно – извършване на деяние, което да е запретиено, или неосъществяване на поведение, което правна, етична или техническа норма изисква да бъде осъществено. Напротив, установи се, че вратата е била оборудвана със сензори и от двете страни, като фабричните настройки не са променяни. Следователно, ответникът е взел всички необходими мерки за осигуряване на безопасното преминаване на пътниците през вратите на метростанцията. Други мерки не са се налагали и не са били нужни.

На следващо място, липсва и причинно-следствена връзка между

стопанисването на поставените съоръжения в метростанцията и настъпилата вреда за ищцата, която не би настъпила, ако не бе предприела опит да влезе през място, което не е предназначено за това. Причинната връзка на вредата е само с нейното собствено поведение, изразяващо се в нерегламентиран опит да влезе от изхода при косо движение през врата, обозначена с надпис „не е вход“. Като не е спазила установените правила за експлоатация на съоръжението, ищцата сама е причинила вредите на здравето си. Съоръжението е било технически изправно и е функционирало правилно. То не е засичало, но и не е трябвало да засича косо движение по посока от изхода към вътрешността на станцията. За да не бъде извършвано такова е достатъчно поставянето на обозначителни табели с надпис „не е вход“, с които, обаче, ищцата не се е съобщила.

Ето защо и поради съвпадане на изводите на двете инстанции решението следва да бъде потвърдено.

При този изход на делото на въззиваемото дружество Метрополитен ЕАД следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 100 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 3701 от 06.07.2023 г., постановено по гр. дело № 11265/2022 г. на СГС, ГО 21-ви състав.

ОСЪЖДА М. А. С. с ЕГН:*****, с адрес: гр.***, ж.к. ***, бл. *, вх. *, ет. *, ап. *, да заплати на основание чл. 78, ал.3 и ал.8 от ГПК на МЕТРОПОЛИТЕН ЕАД с ЕИК-0006322256 със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Княз Борис I № 121, сумата 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____